

einen Andern bezeichnen (der die Frage zu lösen vermag) *Āhānd. Up.* 5,11,3.

— समनु 1) *belehren, Jmd. Etwas beibringen; mit doppeltem acc.:* °कर्माणि समनुशिष्टेन भाव्यम् *Bhāg. P.* 5,9,6. — 2) *राज्यम्* das Regiment führen, regieren *MBh.* 3,2449.

— अभि 1) *anweisen:* यो गृह्णा अभिशासति *RV.* 6,54,2. — 2) *beherrschen:* उर्वमि *MBh.* 13,4582.

— आ 1) *med. (ausnahmsweise auch act., z. B. Çat. Br. 14,4,4,33. MBh. 3,12071) erwünschen, erbitten, erhoffen, erwarten Dhātup. 24,12. तदा शास्ते यज्ञमानो कृविर्भिः RV. 1,24,11. तं त्वा व्यमा शास्महे ऋत्वि-भ्यः 30,10. दामुषे वार्याणि 163,13. 165,4. 9,99,5. VS. 21,61. AV. 14,1,42. स्वस्तिम् TBa. 1,4,40,2. TS. 3,5,5,3. Çat. Br. 1,1,3,12. 7,4,11. 8,2,21. दीर्घायुत्वम् 9,1,13. आशासना मेधपतिभ्यां मेधम् TBa. 3,6,6,1. Āçv. Çr. 1,9,5. ऋषयः पितरो देवाः u. s. w. आशासते कुटुम्बिभ्यः erwünschen, erwarten von M. 3,80. यो ऽस्माकं नित्यमाशास्ते मङ्गलम् wünscht MBh. 3,12430. 5,7137. 6,1585. देवानां कञ्चिदाशास्ते प्रसादम् R. 5,33,32. Spr. (II) 190. ऋक्कुन्दाशास्ते Çāk. 51,19. सर्वमस्मिन्वयमाशास्महे 112,3. UTTARAR. 5,6 (7,15). Çāk. zu Bh. Ān. Up. S. 124. Bhāg. P. 3,14,25. 21,13. 4,6,6. 20,31. 5,3,13. 18,19. 6,18,25. 7,13,42. 9,4,64. BHATT. 5,16,17,4. आशास्यात्मनः प्रियम् R. 2,6,3 (3,3 GORR.). आशासित Bhāg. P. 10,78,23. Häufig mit आशिषम् (आशिषः) einen Wunsch wünschen Çat. Br. 1,8,1,9. 10,9,1,21. TS. 1,3,6,4. 2,6,6,6. Ait. Br. 1,13,3,38. आत्मने च यज्ञमानेभ्यश्च 4,20. Bhāg. P. 3,23,4. 5,3,8. 8,11. 14,45. 25,5. 26,5. 7,10,4. 11,8,16. BHATT. 14,90, v. l. bittend richten: सखीय आ शिषामहि (SV. °महे) ब्रह्मेन्द्राय RV. 8,24,1. mit acc. der Person Jmd. alles Gute wünschen: (नृपम्) ऋत्विग्भिराशास्यमानं सुप्रीतं शक्रमाङ्गिरसैरिव R. GORR. 1,70,4. — 2) *act. anweisen, Jmd. einen Befehl erteilen:* रतांसि रन्तितुं सीतामाशिषच्च BHATT. 6,4. — आशासित KATHA. 56,70 fehlerhaft für आशासित. Vgl. आशास्य (zu wünschen MBh. 6,1585 nach der Lesart der ed. Bomb. als n. auch KUMĀRAS. 7,87, wo आशास्यचिन्ता° zu schreiben ist), आशिष.*

— संप्रा MBh. 5,4998 fehlerhaft für संप्र, wie die ed. Bomb. liest.

— उद् hinaufweisen, — leiten (zu den Göttern): नू मे ब्रह्माण्यम् उच्छाधि RV. 7,1,20,25.

— नि sondern von (instr.): नि तं शास्मि गार्हपत्येन विद्वान् AV. 12,2,9. Jmd (abl.) entziehen: नि देवीर्देविभ्यो यज्ञमशिषन् TS. 3,5,6,3.

— निस् verschrecken: श्रजेता पृथिव्या निःशशा अर्द्धम् RV. 1,80,1.

— प्र 1) *unterweisen, belehren, anweisen:* प्र पाकं शास्ति RV. 1,31,14. ऋतुप्रशासद्दि द्यौ 93,3. प्र नः शाधि यथा प्रज्ञास्यामः Çat. Br. 11,3,5,4. त्रितं नशत् प्र शिषत् (शिषत्: Padap. partic.) इष्टये RV. 10,115,4. (माम्) कः प्रशासिष्यति पुनस्ताते लोकात्तरं गते R. GORR. 2,111,17. Bhāg. P. 6,17,13. BHATT. 19,19. — 2) *Jmd. anweisen so v. a. ihm eine Weisung geben, über ihn verfügen:* किं कर्वामस्ते प्रशाध्य-स्मान् MBh. 2,2433. 5,974. 978. R. 1,20,18 (21,17 GORR.). प्रशाधि य-न्मया कार्यम् MĀRK. P. 61,47. प्रशास्तु मां यच्च ममास्ति किञ्चन verfüge über mich und über Alles was ich besitze MBh. 4,381. — 3) *bestrafen* MBh. 5,6096. KATHA. 46,19. प्रशास्य absol. 18,45. — 4) *verfügen über so v. a. herrschen über, beherrschen:* पार्थिवान्सर्वान् MBh. 1,6095. म-

त्स्यान् 4,225. 5,7261. प्रज्ञा: R. GORR. 1,70,3. RAGH. 9,1. अघि रिपून् VARĀH. BRH. S. 104,41. वसुंधराम् u. s. w. MBh. 1,2468. 3725. 4993 (med.). 3,1368. 2024. 10283. 11929. 15102. 5,883 (प्रशास्ता वै पृथिवी येन सर्वा). 12,522. R. 2,18,38. KATHA. 30,60. Spr. 2790. RĀGA-TAR. 1,382. 4,83. प्रशास्य absol. Spr. (II) 4769. RĀGA-TAR. 1,282. MĀRK. P. 25,7. — नगरम् MBh. 3,2494. पितुः पदम् RAGH. 6,76. रास्यम् regieren M. 9,66. MBh. 5,5517 (med.). HARIV. 9826 (med.). R. 1,44,60. 2,50,24. 52,24. 90,10. R. GORR. 2,34,3. 4,8,35. 17,54. 6,2,28. 7,35,19. 99,13. MĀRK. P. 18,11. 130,22. प्रशास्य MBh. 3,9913. आत्मा सर्वमिदं प्रशास्ति leitet, regiert Çat. Br. 14,7,3,24. 8,8,1. येनेन्द्रं प्रशासितम् das Amt Indra's verwaltet R. 7,56,28. सर्वकार्याणि पौरज्ञानपदेषु च über alle Angelegenheiten entscheiden 38,1. यज्ञदाने प्रशाध्यस्मै so v. a. darüber bestimmen MBh. 12,3920. — प्रशास्त ĀPAST. 1,31,14 fehlerhaft für प्रशस्त. Vgl. प्रशा-सन fig., प्रशिष्टि, प्रशिस्, ऋषिप्रशिष्ट, वरुणप्रशिष्ट.

— संप्र regieren: राज्यं संप्रशासेत् (so ed. Bomb.) MBh. 5,4998.

— प्रति, partic. °शिष्ट 1) *abgeschickt, entsandt (mit einem Auftrage)* TRIK. 3,3,99. H. 1492. — 3) *verweigert* TRIK. — Vgl. 1. प्रतिशासन.

— सम् anweisen, auffordern Ait. Br. 2,6. Çat. Br. 3,8,3,4. PĀR. GRHJ. 2,3. Āçv. GRHJ. 1,14,6. जपेत्संशिष्याद्वा er spreche selbst oder heisse sprechen 3,12,20. zusammenweisen mit (instr.): प्रियैवैनौ तनुवा संशा-स्ति TS. 5,2,4,1. partic. °शासित belehrt, unterwiesen Verz. d. Oxf. H. 9,6,16. — Vgl. संशिस्.

2. शास् (= 1. शास्) f. Gebot: ते चिद्धि पूर्वर्भि सन्ति शासा RV. 7,48,3. शासा मित्रं दुर्धर्तुम् den kein Verbot (Anderer) abhält 10,20,2. con-cret Gebieter: यः शासामुग्रो मन्यमानो जिघासति unter den Herrschern für gewaltig sich haltend 2,23,12. oder zu 2. शास.

3. शास् s. 1. शास्.

4. शास् = 3. शास्; vgl. उक्थ°.

1. शास (von 1. शास्) m. Anweisung, Gebot: रातक्यः प्रति यः शास-मिन्वति RV. 1,54,7. औषन्धे अस्म्य शासं तुरासः 68,9. — Vgl. डु°, सर्व°.

2. शास (wie oben) m. Gebieter: दिव्यं शासमिन्द्रम् RV. 3,47,5. शास इत्या मुहो अस्ति 10,152,1. angeblicher Liedverfasser zu diesem Liede RV. ANUKA.

3. शास (von 1. शास्) m. Schlachtmesser: °हस्त Ait. Br. 7,17. ÇĀNKA. Çr. 15,25,1. अस्ति वै शास इत्याचतते Çat. Br. 3,8,1,4. 5. 13,2,16. KĀTJ. Çr. 6,4,11. 16,1,13.

शासक (von 1. शास्) nom. ag. = शास्तर H. an. 2,200. MED. t. 62. Gebieter, Herrscher; s. मही°.

शासन (von 1. शास्) 1) adj. nom. ag. (f. ङ्) a) *Züchtiger, Bestrafer* H. 10. अरि° R. 2,21,15. रुक्मि° PĀNĀR. 4,3,137. Vgl. पुर°, स्मर°. — b) *Unterweiser:* शासनी praeceptor RV. 1,31,11. शासनं वचः Lehre BHāg. P. 1,8,50. — 2) n. am Ende eines adj. comp. f. श्री. a) *Bestrafung, Züchtigung* H. an. 3,425. MED. n. 141 (शास्ति fehlerhaft für शास्ति; daher bei WILSON die Bed. devotion, or devotional tranquillity, the government of the passions). M. 8,316. कुर्वति शासनम् 9,262. Spr. (II) 2180. शत्रूणाम् HARIV. 7390. कृतपापस्य राजशासनम् KATHA. 49,59. चि-ह्निता राजशासने: mit den vom Fürsten verhängten Strafen (u. d. W. nach KULL. anders aufgefasst) M. 10,55. तं विचक्ष्य खलं पुत्रं शासनैर्वि-